

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 บทสรุป

ในเรื่องของการประกันวินาศภัยนั้น มีหลายประเภทด้วยกัน เช่น ประกันอุบัติเหตุ ประกันอัคคีภัย ประกันอุทกภัย เป็นต้น ส่วนในเรื่องของการประกันภัยซ้ำซ้อนนั้น ก็ถือเป็นการประกันวินาศภัยอย่างหนึ่งเช่นกัน โดยเป็นการที่ผู้เอาประกันภัยได้นำทรัพย์สินของตนมาเอาประกันภัยไว้กับบริษัทผู้รับประกันภัย เป็นจำนวน 2 รายขึ้นไปในทรัพย์สินเดียวกัน ซึ่งหากทรัพย์สินที่เอาประกันภัยไว้ในวันนั้นได้รับความเสียหายขึ้น บริษัทผู้รับประกันภัยทั้ง 2 รายต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายที่เกิดขึ้นแก่ทรัพย์สินที่เอาประกันภัยนั้นไว้ แต่จะต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายไม่เกิดมูลค่าของความเสียหายที่แท้จริง

การประกันภัยซ้ำซ้อน (Double insurance) ของประเทศไทยนั้น ได้บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 870 ว่า “ถ้า ได้ทำสัญญาประกันภัยเป็นสองรายหรือกว่านั้น พร้อมกัน เพื่อความวินาศภัยอันเดียวกัน และจำนวนเงินซึ่งเอาประกันภัยรวมกันทั้งหมดนั้น ท่วมจำนวนที่วินาศภัยจริงไซ้ ท่านว่าผู้รับประกันภัยชอบที่จะได้รับค่าสินไหมทดแทนเพียงเสมอจำนวนวินาศภัยจริงเท่านั้น ผู้รับประกันภัยแต่ละคนต้องจ่ายเงินจำนวนวินาศภัยจริงแบ่งตามส่วนมากน้อยที่ตนได้รับประกันภัยไว้

อันสัญญาประกันภัยทั้งหลาย ถ้าลงวันเดียวกัน ท่านให้ถือว่าได้ทำพร้อมกัน

ถ้าได้ทำสัญญาประกันภัยเป็นสองรายหรือกว่านั้นสืบเนื่องเป็นลำดับกัน ท่านว่าผู้รับประกันภัย คนแรกจะต้องรับผิดชอบเพื่อความวินาศภัยก่อน ถ้าและจำนวนเงินซึ่งผู้รับประกันภัยคนแรกได้ใช้นั้น ยังไม่คุ้มจำนวนวินาศภัยไซ้ ผู้รับประกันภัยคนถัดไปก็ต้องรับผิดชอบในส่วนที่ยังขาดอยู่นั้น ต่อ ๆ ไป จนกว่าจะคุ้มวินาศ”

ในการเอาประกันวินาศภัยทรัพย์สินบางราย ผู้เอาประกันภัยอาจจะทำสัญญาประกันภัยไว้กับผู้รับประกันภัยหลาย ๆ รายก็ได้ แต่จะทำสัญญาประกันภัยไว้ที่รายก็ตาม ก็มีไว้ว่าเมื่อเกิดวินาศภัยขึ้นแล้ว ผู้เอาประกันภัยจะเรียกร้องให้ผู้รับประกันภัยใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ตนจนครบทุกราย เนื่องจากกฎหมายถือเป็นหลักว่าผู้เอาประกันภัยจะค้ากำไรจากการเอาประกันภัยไม่ได้ ทั้งนี้เพราะ

การประกันวินาศภัยเป็นสัญญาเพื่อการชดเชยค่าสินไหมทดแทนตามจำนวนของวินาศภัยที่เกิดขึ้นจริง ดังนั้น ผู้เอาประกันภัยจึงคงเรียกค่าสินไหมทดแทนได้แต่เฉพาะเพื่อความเสียหายเท่าที่ตนได้รับจริงเท่านั้น ต่างกับกรณีประกันชีวิตซึ่งผู้เอาประกันภัยจะทำสัญญาประกันชีวิตไว้กับผู้รับประกันภัยที่รายก็ได้ และเมื่อเกิดการตายขึ้นผู้รับประโยชน์ย่อมจะเรียกร้องให้ผู้รับประกันภัยทุกรายจ่ายเงินให้แก่ตนได้ตามจำนวนที่ผู้เอาประกันภัยได้ทำสัญญาไว้

หลักวินิจฉัยประกันภัยชำช้า

อย่างไรเรียกว่าประกันภัยชำช้าในวินาศภัยอันเดียวกันตาม มาตรา 870 นั้น มีหลักวินิจฉัยดังนี้

1) มีสัญญาประกันภัยชำช้า โดยผู้รับประกันภัยต่างคนกัน ถ้าแม้ได้ทำสัญญาประกันภัยหลายฉบับ แต่ผู้รับประกันภัยรายเดียวกันแล้วก็ไม่มีปัญหาเรื่องการเฉลี่ยความรับผิดชอบให้สังเกตคำว่า “แต่ละคน” ใน มาตรา 870 วรรคหนึ่ง ตอนท้าย

2) วัตถุประสงค์ต้องเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เช่น เอาประกันภัยบ้านเลขที่ 117 ซ้ำกัน โดยสัญญาประกันภัย 2 ราย เป็นต้นว่าสัญญาฉบับแรกอาจประกันเฉพาะบ้านเลขที่ 117 ฉบับหลังอาจประกันภัยบ้านเลขที่ 117, 119 และ 121 รวมกัน ดังนี้ก็ยังเรียกว่าเฉพาะบ้านเลขที่ 117 นั้นมีประกันภัยชำช้า

3) วินาศภัยต้องเกิดจากภัยเดียวกัน เช่น รับประกันไฟด้วยกันทุกฉบับ เป็นต้น แต่อาจมีบางชนิดคุ้มครองภัยรายอื่นด้วยก็ได้ เช่น อาจประกันทั้งไฟและพายุด้วย ก็เรียกว่าเฉพาะภัยที่เกิดจากไฟมีประกันภัยชำช้า

4) ต้องเป็นการประกันภัย เพื่อส่วนได้เสียเดียวกัน ทรัพย์บางอย่างอาจมีการประกันภัยหลายรายแต่ไม่ใช่เพื่อส่วนได้เสียเดียวกัน เช่น เจ้าของบ้านผู้ให้เช่าก็เอาประกันไฟบ้านของเขา ผู้เช่าก็เอาประกันไฟบ้านหลังเดียวกันอีก ดังนี้ไม่เป็นการประกันภัยหลายรายเพื่อวินาศภัยอันเดียวกันตามความหมายใน มาตรา 870 เป็นเรื่องต่างคนต่างมีส่วนได้เสีย ต่างเอาประกันได้ตามสิทธิของเขาต่างหากจากกัน ไม่มีความเกี่ยวข้องกันอย่างไร แต่ถ้าผู้เช่าได้เอาประกันภัยเพื่อประโยชน์ของผู้ให้เช่าแล้ว ถ้าผู้ให้เช่าเอาประกันภัยอีกก็ถือว่าเป็นการประกันภัยหลายรายในวินาศภัยอันเดียวกันตาม มาตรา 870 ได้ แม้ผู้เอาประกันภัยจะเป็นคนละคนก็ตาม เพราะเป็นการประกันภัยเพื่อส่วนได้เสียเดียวกัน คือ เพื่อประโยชน์ของผู้ให้เช่า

5) สัญญาประกันภัยทุกรายต้องมี ผลบังคับได้ในเวลาที่เกิดวินาศภัย รายใดที่เป็นโมฆะหรือไม่ผูกพันเพราะเหตุใด ๆ หรือได้สิ้นสุดไปก่อนเกิดภัย รายนั้นไม่ถือเป็นการประกันภัยชำช้า

การคืนเบี้ยประกันภัยจะเป็นหน้าที่ของผู้รับประกันภัยซึ่งตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์จะมีอยู่หลายกรณีด้วยกัน ทั้งกรณีที่สัญญาประกันภัยนั้นเลิกไปแล้วและยังไม่เลิกกัน ส่วนในเรื่องของวิธีการในการคืนเบี้ยประกันภัยนั้นกฎหมายไม่ได้กำหนดว่าจะต้องคืนเป็นอะไร กฎหมายกำหนดแต่เพียงว่าเบี้ยประกันที่ส่งให้แก่กันนั้นจะต้องเป็นเงิน ดังนั้นการคืนเบี้ยประกันภัย ก็จะต้องคืนเป็นเงินด้วยเช่นกัน โดยกฎหมายกำหนดกรณีที่ผู้รับประกันภัยจะต้องคืนเบี้ยประกันภัย ดังนี้

ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ การคืนเบี้ยประกันภัยจะเกิดขึ้นได้ในกรณีต่อไปนี้

ก. เลิกสัญญาในกรณีทั่ว ๆ ไปในบรรพ 2 หนี ลักษณะ 2 หมวด 4

ข. ผู้เอาประกันภัยขอเลิกสัญญาตามมาตรา 872

ค. ผู้เอาประกันภัยขอลดจำนวนเงินซึ่งเอาประกันภัยตามมาตรา 873

ง. ผู้รับประกันภัยขอลดจำนวนค่าสินไหมทดแทนตามมาตรา 874

จ. การบอกเลิกสัญญาเนื่องจากผู้รับประกันภัยต้องคำพิพากษาให้เป็นคนล้มละลายตามมาตรา 876 ผู้รับประกันภัยโดยเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ต้องคืนเบี้ยประกันภัยให้ผู้เอาประกันภัยตามวิธีของพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483

ส่วนในเรื่องของการคืนเบี้ยประกันภัยกรณีเป็นการประกันภัยชำซ้ออนนั้น ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ไม่ได้บัญญัติในเรื่องการคืนเบี้ยประกันภัยชำซ้ออนไว้เป็นการเฉพาะ คงแต่บัญญัติในเรื่องการคืนเบี้ยประกันภัยไว้ในกรณีทั่ว ๆ ไป เท่านั้นตามที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ดังนั้นหากเป็นกรณีของการประกันภัยชำซ้ออนถ้าไม่มีเหตุที่จะสามารถขอคืนเบี้ยประกันภัยได้ตามที่กล่าวข้างต้นแล้ว ผู้เอาประกันภัยก็ไม่สามารถเรียกร้องเบี้ยประกันภัยคืนจากผู้รับประกันภัยได้

จากบทบัญญัติประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยเห็นว่ามิประเด็นปัญหาทางกฎหมายอยู่คือ การประกันภัย 2 รายหรือกว่านั้นจะต้องทำไว้เพื่อส่วนได้เสียเดียวกัน (Same interest) หรือไม่ ถ้ามีกรรมกรรม 2 ฉบับคุ้มครองทรัพย์เดียวกันแต่คนซื้อประกันภัยเป็นคนละส่วนได้เสียมิได้หรือไม่ ตัวอย่างเช่น ธนาคารที่ผู้กู้นำทรัพย์มาจำนองไว้ ธนาคารก็ซื้อประกันภัยในทรัพย์นั้นได้ ผู้กู้ก็ซื้อประกันภัยในทรัพย์นั้นได้ เช่นนี้ถือว่าเป็นการประกันภัยชำซ้ออนหรือไม่

และอีกประเด็นปัญหาหนึ่งก็คือ หากมีการทำประกันภัยชำซ้ออนขึ้น ถ้าผู้รับประกันภัยรายแรกจ่ายค่าสินไหมทดแทนเต็มจำนวนที่เอาประกันภัยและคุ้มครองวินาศภัยแล้ว ผู้รับประกันภัยรายที่สองที่ไม่ได้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเลยจะต้องคืนเบี้ยประกันให้แก่ผู้เอาประกันภัยหรือไม่ เช่น ความเสียหายเกิดขึ้นเป็นจำนวน 1 ล้านบาท ผู้รับประกันภัยรายแรกคุ้มครองความวินาศภัยในวงเงิน 1 ล้านบาท และผู้รับประกันภัยรายที่สองคุ้มครองวินาศภัยในวงเงิน 1 ล้านบาท เมื่อผู้รับ

ประกันภัยรายแรกจ่ายค่าสินไหมทดแทนครบ 1 ล้านบาทแล้ว ผู้รับประกันภัยรายที่สองไม่ต้องจ่ายค่าสินไหมทดแทนเพราะผู้รับประกันภัยรายแรกชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจนคุ้มวินาศภัย ดังนั้นผู้รับประกันภัยรายที่สองจะต้องคืนเบี้ยประกันภัยให้แก่ผู้เอาประกันภัยหรือไม่ หากผู้รับประกันภัยรายที่สองไม่คืนเบี้ยประกันภัย จะถือว่าเป็นการเอาเปรียบผู้เอาประกันภัยหรือไม่

ในกรณีของหลักการประกันภัยซ้ำซ้อนในของต่างประเทศนั้น ผู้วิจัยได้ศึกษาการประกันภัยซ้ำซ้อนของประเทศอังกฤษ พบว่า มีหลักเกณฑ์ที่ชัดเจน คือ มีกรรมธรรม์สองฉบับหรือกว่านั้นและมีผลบังคับอยู่ทุกฉบับขณะเกิดความเสียหาย ความเสียหายนั้นต้องเกิดจากภัยเดียวกัน ซึ่งได้รับความคุ้มครองตามกรรมธรรม์ทุกฉบับ แต่กรรมธรรม์เหล่านั้นไม่จำเป็นต้องเป็นกรรมธรรม์ประกันภัยแบบเดียวกัน และกรรมธรรม์ทุกฉบับคุ้มครองส่วนได้เสียและวัตถุที่เอาประกันภัยเดียวกัน

จากการศึกษาหลักการประกันภัยซ้ำซ้อนของประเทศไทยเปรียบเทียบกับของประเทศอังกฤษนั้น ผู้วิจัยพบว่าหลักเกณฑ์การประกันภัยซ้ำซ้อนของประเทศไทยนั้นมีความชัดเจนมากกว่าของประเทศไทย ถ้านำหลักเกณฑ์การประกันภัยซ้ำซ้อนของประเทศไทยมาใช้กับประเทศไทยแล้ว ผู้วิจัยเห็นว่าจะทำให้การปรับใช้การประกันภัยซ้ำซ้อนของประเทศไทยมีความชัดเจนและมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น และจะทำให้ลดปัญหาในเรื่องของข้อพิพาทในการปฏิเสธความรับผิดชอบในกรณีที่มีการเอาประกันภัยซ้ำซ้อนไว้ด้วย

5.2 ข้อเสนอแนะ

กรณีการประกันภัยซ้ำซ้อนตามที่ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ไว้ในบทที่ 4 นั้น ยังเป็นสภาพปัญหาทางกฎหมายที่ควรได้รับการแก้ไข เพื่อให้กฎหมายในส่วนของการประกันภัยซ้ำซ้อนนี้สามารถบังคับใช้กับกรณีตามสภาพปัญหาได้หากเกิดขึ้น ผู้วิจัยจึงเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาดังกล่าวไว้ ดังนี้

5.2.1 ปัญหาเกี่ยวกับส่วนได้เสียในการเอาประกันภัยซ้ำซ้อน

จากกรณีปัญหาที่ผู้วิจัยได้กล่าวไว้ในบทที่ 4 ว่าหลักเกณฑ์ของการประกันภัยซ้ำซ้อนนั้นเป็นการประกันภัย 2 รายหรือกว่านั้นขึ้นไปจะต้องทำไว้เพื่อส่วนได้เสียเดียวกัน (Same interest) หรือไม่ โดยผู้วิจัยขอยกตัวอย่างประเด็นปัญหาคือ ในกรณีที่ นาย ก. ได้นำบ้านของนาย ก. ไปทำสัญญาจ้างอสังหาริมทรัพย์กับธนาคาร และบ้านดังกล่าวมีนาย ก. ได้ทำสัญญาประกันอสังหาริมทรัพย์ไว้ด้วย และเมื่อนาย ก. นำบ้านไปจ้างอสังหาริมทรัพย์กับธนาคารแล้ว ธนาคารก็ถือว่าเป็นผู้มีส่วนได้เสียในบ้านหลังดังกล่าวของนาย ก. ธนาคารจึงได้ทำสัญญาประกันภัยในบ้านดังกล่าวไว้อีก กรณีเช่นนี้ถือว่าเป็นการประกันภัยซ้ำซ้อนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์หรือไม่ เนื่องจากตามประมวลกฎหมาย

แพ่งและพาณิชย์ มาตรา 870 วรรคหนึ่ง กำหนดไว้แต่เพียงว่า “ถ้าได้ทำสัญญาประกันภัยเป็นสองรายหรือกว่านั้น พร้อมกันเพื่อความวินาศภัยอันเดียวกัน และจำนวนเงินซึ่งเอาประกันภัยรวมกันทั้งหมดนั้น ท่วมจำนวนที่วินาศภัยจริงไซ้ร้ ท่านว่าผู้รับประโยชน์ชอบที่จะได้รับค่าสินไหมทดแทนเพียงเสมอ จำนวนวินาศภัยเท่านั้น ผู้รับประกันภัยแต่ละคนต้องใช้จ่ายเงินจำนวนวินาศภัยแบ่งตามส่วนมากน้อย ที่ตนได้รับประกันภัยไว้”

ดังที่กล่าวมาแล้วจะเห็นว่าบทบัญญัติดังกล่าวไม่ได้กำหนดไว้เลยว่าการทำประกันภัยชำ้อนนั้นจะต้องทำไว้เพื่อส่วนใดเสียเดียวกันหรือไม่ จากตัวอย่างที่ผู้วิจัยยกขึ้นมาดังกล่าวเป็นกรณีที่มีกรมธรรม์ประกันภัย 2 ฉบับที่คุ้มครองทรัพย์เดียวกัน แต่คนเอาประกันภัยนั้นเป็นคนละส่วนได้เสียกัน เช่นนี้จะถือว่าเป็นการประกันภัยชำ้อนหรือไม่ ซึ่งปัญหาดังกล่าวนี้เกิดจากความที่ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 870 ไม่ได้บัญญัติหลักเกณฑ์ของการประกันภัยชำ้อนไว้อย่างชัดเจน

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะว่าให้แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หมวด 2 ส่วนที่ 1 มาตรา 870 วรรคหนึ่ง ดังนี้

มาตรา 870 วรรคหนึ่ง “ถ้าได้ทำสัญญาประกันภัยเป็นสองรายหรือกว่านั้นพร้อมกันเพื่อความวินาศภัยอันเดียวกัน ซึ่งเป็นส่วนได้เสียและวัตถุที่เอาประกันภัยเดียวกัน และจำนวนเงินซึ่งเอาประกันภัยรวมกันทั้งหมดนั้น ท่วมจำนวนที่วินาศภัยจริงไซ้ร้ ท่านว่าผู้รับประโยชน์ชอบที่จะได้รับค่าสินไหมทดแทนเพียงเสมอจำนวนวินาศภัยเท่านั้น ผู้รับประกันภัยแต่ละคนต้องใช้จ่ายเงินจำนวนวินาศภัยแบ่งตามส่วนมากน้อย ที่ตนได้รับประกันภัยไว้”

5.2.2 ปัญหาเกี่ยวกับการคืนเบี้ยประกันภัยของการประกันภัยชำ้อน

จากข้อเท็จจริงตามปัญหาที่ผู้วิจัยกล่าวไว้ในบทที่ 4 เป็นกรณีของการเรียกคืนเบี้ยประกันภัยกรณีของการประกันภัยชำ้อน เมื่อผู้รับประกันภัยรายแรกจ่ายค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้เอาประกันภัยจนคุ้มวินาศภัยแล้ว และผู้รับประกันภัยรายที่สองไม่ได้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเลย แต่ในขณะที่เดียวกันผู้เอาประกันภัยจ่ายเบี้ยประกันภัยไปเต็มตามจำนวนในสัญญาประกันภัย กรณีเช่นนี้ผู้รับประกันภัยรายที่สองจะต้องคืนเบี้ยประกันภัยให้แก่ผู้เอาประกันภัยหรือไม่ จากประเด็นปัญหานี้ผู้วิจัยขอยกตัวอย่างดังต่อไปนี้

กรณีตัวอย่าง นาย ก. ได้นำบ้านของตัวเองมาทำสัญญาประกันภัยไว้กับบริษัท A โดยมีจำนวนเงินที่เอาประกันภัยนั้น 500,000 บาท เบี้ยประกันภัย 100,000 บาท และวันต่อมา นาย ก. ได้นำบ้านหลังดังกล่าวมาทำสัญญาประกันภัยไว้กับบริษัท B โดยมีจำนวนเงินที่เอาประกันภัย 1,000,000 บาท เบี้ยประกันภัย 200,000 บาท กรณีนี้ถือว่าเป็นการประกันภัยชำ้อนที่ทำขึ้นต่อเนื่องเป็นลำดับกัน ต่อมาบ้านของนาย ก. หลังที่ทำประกันภัยไว้นั้นเกิดวินาศภัยขึ้น และได้รับความ

เสียหายเป็นจำนวนเงิน 500,000 บาท นาย ก. จึงเรียกให้บริษัท A ที่นาย ก. เอาประกันภัยไว้เป็นบริษัทแรกนั้นชดใช้ค่าสินไหมทดแทน โดยบริษัท A ได้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ นาย ก. เป็นจำนวนเงิน 500,000 บาท เต็มตามจำนวนเงินที่นาย ก. ได้เอาประกันภัยไว้ เช่นนี้เมื่อบริษัท B ที่นาย ก. ก็ได้เอาประกันภัยในบ้านหลังดังกล่าวไว้ไม่ได้มีการชดใช้ค่าสินไหมทดแทนในกรณีดังกล่าวให้แก่ นาย ก. แต่ นาย ก. ได้จ่ายเบี้ยประกันให้แก่บริษัท B ถึง 200,000 บาท กรณีนี้บริษัท B จะต้องคืนเบี้ยประกันภัยให้แก่ นาย ก. หรือไม่

ตามตัวอย่างข้างต้น เป็นเรื่องของการคืนเบี้ยประกันให้แก่ผู้เอาประกันภัย ซึ่งจากความเป็นจริงนั้นบริษัทประกันภัยจะไม่ยอมคืนเบี้ยประกันภัยให้แก่ผู้เอาประกันภัยแน่นอน เพราะบริษัทประกันภัยจะถือว่าจำนวนเงินเบี้ยประกันภัยที่ผู้เอาประกันภัยจ่ายให้แก่ผู้รับประกันภัยนั้นเป็นค่าการรับประกันความเสี่ยงในความวินาศภัยที่จะเกิดขึ้นจึงไม่ยอมคืนให้แก่ผู้เอาประกันภัย ประเด็นปัญหาตรงนี้ ผู้วิจัยมองว่าไม่เป็นธรรมแก่ผู้เอาประกันภัย เพราะผู้เอาประกันภัยยังไม่ได้รับชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามที่เอาประกันภัยไว้ แต่ยังคงมาเสียเบี้ยประกันภัยเต็มจำนวนอีก

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะให้เพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หมวด 2 ส่วนที่ 1 มาตรา 870/1 ขึ้นมาดังนี้

มาตรา 870/1 “ในการเรียกคืนเบี้ยประกันภัยชำซอนั้น ท่านให้เรียกคืนเบี้ยประกันภัยได้ ในกรณีที่เป็นการประกันภัยชำซอนที่ได้ทำในวันเดียวกัน เมื่อผู้รับประกันภัยทุกรายได้ชำระค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้เอาประกันภัยตามส่วนของตนแล้ว ให้ผู้รับประกันภัยทุกรายคืนเบี้ยประกันภัยให้แก่ผู้เอาประกันภัยตามส่วนที่ตนไม่ได้ชำระค่าสินไหมทดแทน

ในกรณีที่เป็นการประกันภัยชำซอนต่อเนื่องเป็นลำดับ และผู้รับประกันภัยรายแรกได้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจนคุ้มวินาศภัยแล้ว ผู้รับประกันภัยรายต่อมาที่ไม่ได้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจำต้องคืนเบี้ยประกันภัยให้แก่ผู้เอาประกันภัย

การคืนเบี้ยประกันภัยทั้งสองวรรคข้างต้น ท่านมิให้ใช้บังคับหากผู้เอาประกันภัยทำประกันภัยชำซอนโดยรู้อยู่แล้วหรือควรจะรู้ว่ามีการทำประกันภัยอยู่แล้ว”

หากมีการแก้ไขกฎหมายดังกล่าวตามที่ผู้วิจัยเสนอแนะไปข้างต้นนี้แล้ว จะทำให้กฎหมายเกี่ยวกับการประกันภัยชำซอนของประเทศไทยมีความชัดเจนยิ่งขึ้น มีการแยกประเภทได้แน่นอนว่าการประกันภัยแบบไหนคือการประกันภัยชำซอนเพื่อหากเกิดกรณีปัญหาขึ้น กฎหมายจะสามารถนำมาปรับใช้กับกรณีปัญหาได้อย่างถูกต้อง รวมทั้งกรณีของการคืนเบี้ยประกันภัยชำซอนก็เช่นเดียวกัน หากมีการแก้ไขแล้ว เมื่อมีกรณีของการขอคืนเบี้ยประกันภัยชำซอนขึ้น ผู้เอาประกันภัยก็จะสามารถใช้สิทธิเรียกเอาจากผู้รับประกันภัยได้โดยมีกฎหมายกำหนดรองรับสิทธิไว้อย่างชัดเจนเพื่อความเป็นธรรมแก่ผู้เอาประกันภัยต่อไป